

KULTURA

Oče umetnostne zgodovine

Slovenska matica je izdala knjigo umetnostnega zgodovinarja, esejista, kritika in pesnika akademika dr. Milčka Komelja o umetnostnem zgodovinarju akademiku Tunjičanu dr. Francetu Steletu (1886–1972), »utemeljitelju znanstvenega preučevanja slovenske likovne umetnosti«.

JOŽEF PAVLIČ

Kamnik – Že naslov France Stele, Spomini nanj, na njegovo delo in učence, pove, da gre za obujanje spominov nanj. To je 10. aprila v večernem pogovoru z glavno urednico ita Slovenske matice dr. Ignacijo Fridl Jarc v franciškanski dvorani v Kamniku zatrdil Milček Komelj sam: da je knjigo pisal »iz zgodovinske perspektive«.

V njej, tokrat v Kamniku pa v zelo živahnem pogovoru, je oživil »Steletovo izjemno osebnost, poglede na življenje in umetnost ter odmeve njegovega delovanja v pripravi devanju naslednikov. Komeljevo obujanje spominov nanj, na njegovo delo in učence se je razraslo v enovito knjigo, iz katere je razviden zgodovinski pomen tega velikega svetovno razglednega domoljuba, ki je živel svoje poslanstvo v navdušenem odkrivanju slovenske likovne ustvarjalnosti, s katerim je zavestno potrjeval našo kulturno in narodno identiteto.«

Dr. Milček Komelj / Foto: Jožef Pavlič

Predsednica Društva sv. Jakob Kamnik dr. Marjeta Humar je v uvodni besedi o obeh velikih Slovencih – Steletu in Komelju – zatrdila, da ju »združuje domoljubje, preprosta poštenost in odkritost«.

Milček Komelj je Steleta opisal kot človeka terena, ne le kabineta, zelo priljubljenega pri študentih, ki jim je bil tako blizu, da so mu rekli kar »ata Stele«, so tedno (pa tudi

drugi) hodili k njemu kot najbolj merodajnemu umetnostnemu strokovnjaku, pionirju konservatorstva – »očetu umetnostne zgodovine« na Slovenskem. To potrjuje že njegov Oris zgodovine umetnosti pri Slovencih iz leta 1924, pri kamniških in komendskih občanah pa še danes izjemna knjiga Politični okraj Kamnik (1922–1929), v kateri je opisal cerkve, gradove in graščine, kapelice in

drugo v nekdanjem kamniškem okraju (srežu). Komelj je omenil tudi pomembne Kamničane, med njimi akademika dr. Emilijana Cevca, ki so sodelovali s Steletom, ga dobro poznali, hodili sicer lasmo pot, a vendarle duhovno sledili velikemu vzorniku Steletu.

Pomemben kulturni dogodek sta glasbeno polepsali prof. glasbe organista Olga Stele in njena hčerka flavtistka Marija s skladbo iz oratorija Mesija skladatelja Georga Friedricha Haendla. Prišli so tudi številni Steletovi sorodniki iz rodnih Tunjic z akademikovim pranečkom Francetom Steletom. Sorodnik France Stele z Gore pri Komendi je predstavitel Komeljeve knjige o Steletu obogatil z družinskimi in drugimi fotografijami. Z vsem tem in drugim je veliki umetnostni poznavalec in pionir konservatorstva France Stele vnovič oživil in zažarel v spominu in zavesti sedanjega rodu in občudovalcev v Tunjicah, v Kamniku in po vsej Sloveniji.